



ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення про
геологічну пам'ятку природи місцевого
значення „Печера „На Хомах”***

Відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 15 квітня 2025 року № 235/2025 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, наказів Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, враховуючи лист Борщівської міської ради від 17.04.2025 № 03-18/645 та протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 20 червня 2025 року № 3/25:

1. Затвердити положення про геологічну пам'ятку природи місцевого значення „Печера „На Хомах”, що додається.



ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 444/01.02-01 від 03.07.2025

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000070D63900D32DD800
Підписувач Негода В'ячеслав Андронович
Дійсний з 26.08.2024 16:09:13 по 26.08.2026 16:09:13



2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний строк передати територію геологічної пам'ятки природи місцевого значення „Печера „На Хомах” під охорону Борщівській міській раді шляхом оформлення охоронного зобов'язання.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Начальник військової адміністрації

В'ячеслав НЕГОДА

Степан Куйбіда

Світлана Беспоповцева

Галина Берекета

Ірина Ленків

Тетяна Романська

Володимир Комінко

Ірина Богданова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГЕОЛОГІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ПЕЧЕРА „НА ХОМАХ”**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Геологічну пам'ятку природи місцевого значення „Печера „На Хомах” (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 20 грудня 1968 року №870 „Про затвердження списків пам'яток природи, що беруться під охорону держави” (зі змінами, внесеними рішеннями виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 14 березня 1977 року № 131 „Про затвердження реєстру заповідних об'єктів та поліпшення заповідної справи в області”, від 19 листопада 1984 року № 320 „Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області”).

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 0,10 га розташована у Чортківському районі Тернопільської області в адміністративних межах Борщівської міської територіальної громади, південніше с. Кривче на лівому схилі р. Циганки біля хутора Хоми.

Охоронна зона геологічної пам'ятки природи місцевого значення „Печера „На Хомах” площею 0,80 га створена рішенням Тернопільської обласної ради від 18 березня 1994 року.

4. Борщівська міська рада, яка здійснює свої повноваження на території Пам'ятки природи, у своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним кодексом України, Кодексом України про надра, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій розташована Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження у їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначені відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Борщівської міської ради: 48702, вул. Грушевського, 2, м. Борщів, Чортківський район, Тернопільська область, тел. (03541) 2-12-64, e-mail: 04058485@borschivrada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження у природному стані печери карстового походження з довжиною лабіринтів 126 метрів, що утворилась у верхньотортонських гіпсах неогену під дією тектонічних рухів та процесів карстування, цінної у науковому, пізнавальному та освітньо-виховному відношеннях.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

здійснення науково-дослідних робіт з метою вивчення карстових, гідрогеологічних процесів, здійснення мінералогічних, археологічних, палеонтологічних, геохімічних та інших досліджень;

розроблення заходів щодо збереження печери, розвідка та картографування нових районів печери;

забезпечення середовищ проживання для кажанів та інших тварин;

популяризація знань серед населення щодо необхідності збереження печер, їх використання в еколого-освітніх, рекреаційних і науково-дослідних цілях;

духовне збагачення і патріотичне виховання молоді;

підтримка загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” у межах Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченими цим положенням, і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

механічне, хімічне, термальне, радіаційне забруднення лабіринтів печери та забруднення печери відпрацьованими газами;

будівництво споруд та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань;

порушення санітарного стану лабіринтів печери;

знищення та збір мінеральних та органічних утворень, руйнування та пошкодження інформаційно-охоронних знаків;

організація науково-дослідних експедицій, еколого-освітніх заходів без наявності спеціального дозволу на користування надрами та дозволу на спеціальне використання природних ресурсів, виданих в установленому порядку;

добування об'єктів Червоної книги та регіонально-рідкісних видів тварин без дозволу, передбаченого чинним законодавством;

проведення такої господарської діяльності, яка загрожує збереженню Пам'ятки природи та призводить до її деградації, втрати науково-пізнавальної, еколого-освітньої, природоохоронної та естетичної цінності;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до деградації та зміни первісного стану природного комплексу, що охороняється, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності комплексу, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється: використання об'єкту природно-заповідного фонду в науково-дослідних та пізнавальних цілях;

проведення необхідних заходів, пов'язаних з ліквідацією стихійних явищ та на попередження виникнення надзвичайних ситуацій;

добування ресурсів тваринного світу за наявності дозволу, передбаченого чинним законодавством;

добування об'єктів Червоної книги та регіонально-рідкісних видів тварин у наукових і селекційних цілях, у тому числі для розселення і розведення у штучно створених умовах, а також для відтворення популяцій, за наявності дозволу, передбаченого чинним законодавством;

наукова, природоохоронна, господарська та інша діяльність, що не суперечить цільовому призначенню, меті та завданням Пам'ятки природи і проводиться з дотриманням встановленого цим положенням режиму охорони та збереження.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Пам'ятки природи здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Пам'ятки природи оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Пам'ятки природи;

здійсненні в межах Пам'ятки природи заборонених господарської та інших видів діяльності;

порушенні режиму охорони території Пам'ятки природи, проекту створення Пам'ятки природи (пункт 1 розділу III цього положення);

псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;

самочинній зміні меж;

відведенні території для інших потреб;

здійснення на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на територію Пам'ятки природи, незабезпеченні її охорони;

перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;

у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої

влади, що формує державну політику у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.
